

Inschrijving Sumatrabak niet in Amsterdam maar op locatie

Louis Bracco Gartner (sigmann@wanadoo.nl)

Trouwe lezers van ons kwartaalblad weten dat de inschrijving van Java- en Sumatrabak gewoontegetrouw plaats vond in Frascati Amsterdam en ook in Rotterdam tot dat Indonesië in 1957 hier een stokje voor stak.

Er was echter één uitzondering. De ontwikkelingen in de wereldpolitiek en de daardoor te verwachten moeilijkheden met de verscheping, noopte Herbert Cremer, directeur van de Deli-Maatschappij, het moedige besluit te nemen om de oogst van 1939 niet in Amsterdam maar op Sumatra zelf te doen plaats vinden. Inschrijving van Sumatrabak, met het bekende Deli-dekblad, vindt normaal plaats in Amsterdam in de maanden april en mei van het daarop volgende jaar. Dit moedige besluit werd in eerste instantie met gemengde gevoelens ontvangen. Maar het besluit van Herbert Cremer stond vast. Hij spoedde zich per vliegtuig naar het toenmalige Nederlands - Indië en nam de leiding bij de verkoop namens de Deli-Maatschappij en de

Een meer of minder goed geslaagde copie van de — alle Amsterdamse tabakkers bekende — koffiekamer.

Senembah Maatschappij. Korte tijd later volgde de heer M.G. van den Arend, gedelegeerd commissaris van de N.V. Tabak Maatschappij Arendsburg. Makelaars met personeel volgden en gemeenschappelijk werden alle voorbereidingen getroffen. Deze aparte inschrijving (veiling) zou de geschiedenis ingaan als de "Amerikaanse" en betrof 15.978 balen Sumatratobak.

Wat mij het meest frappeerde, toen ik dit las in "De Tabaksplant" no. 4036 1972 dat het interieur van Frascati te Amsterdam in Medan, het centrum van het Deli-district op Sumatra, zo natuurgetrouw mogelijk was gekopieerd, tot aan de koffiekamer toe. Zo ook de vaste dagen waarop de tabak getoond werd aan de makelaars, nl. van maandag tot en met donderdag waren gelijk, zoals die in Amsterdam.

En, er kwam meer voor kijken. Moderne Amerikaanse aanvochtmachines, die net waren geïnstalleerd, zorgden dat de tabak onder goede omstandigheden beoordeeld konden worden. Niet alles kon nagebootst worden. Het felle licht en de warme temperatuur maakten het noodzakelijk dat de makelaars in de zeer vroege ochtend, rond zes uur, uit Medan vertrokken om de 20 km verder gelegen veilinglocatie te bezoeken. Het tegenoverstaande mandoerhuis onderging ook een metamorfose en deed dienst als recreatiehuis waarin de tabaksmakelaars zich kon verpozen, oprispen en zich te goed konden doen aan "ajer djerok" en andere verfrissende dranken.

Alle inspanningen waren niet voor niets geweest. De 15.978 pakken tabak werden per inschrijving verkocht en de opbrengst was bevredigend. De tabaksmakelaars waren onder de indruk van de genoten gastvrijheid waarbij de ontvangsten door de Sultan van Deli en die van Langkat ook zeker meegeholpen hebben. Misschien was wel het meest

Enige makelaars bij het vaststellen hunner taxaties.

positieve dat er goede contacten gelegd werden tussen verbouwer en verwerker van de beroemde Delitobak. Immers, normaal komen deze partijen elkaar niet tegen maar verloopt het contact via tussenpersonen. Nu werden ideeën uitgewisseld en kreeg men meer begrip voor elkaars problemen. Vooral de Amerikanen waren onder de indruk en ervoeren het bezoek aan het voormalige Nederlands-Indië als een openbaring.

Bron: De Tabaksplant no. 4036, 1972.